

Els dies de l'escuma

Encara no sé ben bé com hi vaig anar a parar. Algun arcà arrenclament astral i l'epifania temerària d'un parell de caps que van suggerir el meu nom van fer que, des de la meua posició d'auxiliar de redacció, caigués cap amunt com a editora del nou suplement Cultura. En el seu debut, a finals dels postmoderns vuitanta, el suplement era coordinat per l'Avel·lí Artís, que hi va fer un pilotatge pràcticament experimental perquè poques setmanes més tard li va esquitxar el relleu al David Castillo. En Castillo va ser i és, sens dubte, el gran factòtum que va modelar el suplement i qui l'ha conduït sense descans fins a la publicació d'irrebatible prestigi que és avui dia.

No cal dir que el meu sou justet d'auxiliar –ai, aquells temps en què els salaris s'apujaven– es va distendre una mica ja que de cop i volta era redactora de ple dret. Una filòloga en terra de periodistes. L'intrusisme, ja se sap. Però si en alguna cosa em vaig beneficiar de bo de bo va ser en la meua qualitat de vida professional. No va ser fàcil emmotllar-se al matrimoni per poders que vam esdevenir el David i jo, que no ens coneixíem de res i que vam haver de formar tàndem durant uns quants anys, ell a primera línia de foc, jo a la rereguarda, com a ell li agradava de definir el repartiment de tasques que permetien estibar amorosament els articles dins de les dotze planes que tancàvem per al dijous. Potser el nostre comú origen poblenoví, gairebé *steampunk*, ens va ajudar a conviure i ens ha deixat per sempre més un afecte indeleble de coetanis còmplices que n'han fet una de grossa. En vaig aprendre molt, d'en Castillo. Entre altres coses que, per molts adjectius que un posi en un text, si no ensopega el verb adequat allò mai no tindrà gracia.

Així doncs, malgrat totes les dificultats i un pressupost més aviat exigü, vam esquivar les bales del bateig de foc i, gràcies a l'heurística d'en Castillo i a l'alopècia de les meves pestanyes ens en vam acabar sortint sense sobrar.

No esmentaré ningú per no deixar-me'n cap, però hi va haver màgia en l'arribada de joves promeses que conviuen i rivalitzaven en fulgor amb els grans manitús de la crítica literària catalana. Entre els mèrits del suplement hi ha el d'haver contribuït a difondre i dignificar la feina de grans plomes que no havien tingut encara una bona plataforma de difusió al nostre país. Alhora, l'ambició per mutar el suplement com a criatura del seu temps va fer que en Castillo, amb obstinada contumàcia i a contracorrent dels ortodoxos, fitxés col·laboradors pràcticament caganius, al mateix temps que desempolgava joies encamforades de la nostra literatura i descobria i apostava per difondre l'obra d'autors ignots i remots. Amb el temps, la majoria s'han revelat de pes o directament imprescindibles en les lletres i en la cultura d'aquesta petita porció de terra.

Eren temps sense internet i amb ordinadors a pedals

Eren temps sense internet, amb ordinadors a pedals, rastelleres de fotos en paper que s'assecaven com bugades desconcertants, correcció, muntatge i molts professionals implicats en una feina que en algun cas començava quan arribava per missatger un text escrit en una vella màquina d'escriure amb els forats de les vocals velats pels pòsits rancis de la cinta Pelikan. La vigília de la sortida del *suple*, la nostra minisecció a quatre mans esdevenia una galera per repassar galeades amb l'angoixa de trobar-hi algun error irreparable. Des de la tecnologia actual em sembla com si haguéssim obrat un petit mi-

racle setmanal. No cal dir que vam cometre algunes relliscades –poques, poques– que avui, sucant-hi temps en la tragèdia, fan petar de riure. En qualsevol cas, sempre des de la immodèstia més cofoia i per la part que em toca, el suplement va fer –i fa– història: entrevistes insòlites, descobertes de diamants en brut, números especials irrepitibles, augment de la ràtio de lletraferits per metre quadrat... Tot plegat, molta feina, regada amb llàgrimes de tòner i múltiples satisfaccions.

Hi vaig ser, crec, set anys. Vam patir, però també vam gaudir i vam riure moltíssim, i, malgrat les dificultats, crec honestament que el suplement és i continua sent una universitat ben profitosa per a tots els que hi col·laboren i els que el llegeixen. Almenys ho va ser per a mi. Els que han vingut després encara ho han fet millor, i, no sense enveja, considero que l'equip actual és insuperable. La meua aportació va ser petita com l'escuma quàntica, però sempre tindrè l'orgull d'haver estat de les primeres a tastar la tinta de mel i suor del *suple* Cultura. *

Marga Moreno quan tenia vint-i-pocs anys i es va sumar a l'equip del Cultura a la redacció, un equip de dos, s'ha de dir tot ARXIU